

MILIEUBESCHERMING THUIS EN DE POLITIEK

Ineke Lambers-Hacquebard

Als het er om gaat, wat we in het reilen en zeilen van ons eigen bestaan kunnen bijdragen aan een goed milieubeheer, dan wordt al gauw een beroep gedaan op 'de huisvrouw'; alsof die arme stakker de stofzuiger en de wasmachine maar weer moet inruilen voor stoffer-en-blik en wastobbe. Zo is het natuurlijk niet; iedereen, man of vrouw, in gezinsverband of alleen, heeft te maken met de gevolgen van zijn/haar handel en wandel thuis voor het milieu. Ook manlief-milieubeschermer kan zijn rollenpatroon verruimen en bij de zaterdagse boodschappen dat pak fosfaatloos wasmiddel meenemen, het licht achter zich uitdoen, geen water verspillen, afvalpapier apart houden, enzovoorts enzo-voorts.

Van dit soort huiselijk milieubewustzijn tot de politiek lijkt een grote stap; toch heeft het alles met elkaar te maken. Leuk als je best met de bus naar je werk of naar de stad wilt, maar de verbinding is reuze slecht; als je best milieuvriendelijk de was wil doen, maar je niet kunt overzien welke wasmachine weinig water en elektriciteit verbruikt; als je best verschillende soorten afval apart wil houden, maar de vuilnisman het toch weer bij elkaar in één wagen kiepert; als je best je huis wilt isoleren, maar in een huurhuis woont of het geld er niet voor op de plank hebt liggen. . . . Het is maar een greep uit vele voorbeelden, maar het komt steeds op hetzelfde neer: goede wil alleen is niet voldoende, het moet de mensen ook mogelijk gemaakt worden die goede wil om te zetten in daden met zichtbaar resultaat; en waar die goede wil nog sluimert mag die best wat worden wakker geschud. Hier komt de politiek om de hoek kijken. Want daar vindt de besluitvorming plaats die milieubewustheid thuis niet alleen kan stimuleren, maar ook kan zorgen dat de werkelijk tot iets leidt.

Neem nou het afval: er is sinds enige tijd

een Afvalstoffenwet. Hoera, denk je dan: weg met de grijze plastic zak, organisch afval apart van de rest en misschien gebeurt er nu ook iets aan die overbodige verpakkingen. Maar zover zijn we nog lang niet. . . . De wet moet zelfs nog in werking treden, en als dat is gebeurd moeten er nog allerlei uitvoeringsbesluiten worden gemaakt vóór alles echt in de praktijk doorwerkt. Dat kan nog wel even duren, zeker nu in de toelichting op de begro-

ting van het Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne voor het volgende jaar wordt gezinspeeld op mogelijke verdere vertraging. De wet kent ook een hoofdstuk over het voorkómen van het ontstaan van afval. In dat kader zou eindelijk de verpakingswaanzin eens aangepakt moeten worden, maar uitvoering van dit deel van de wet lijkt voorlopig helemaal op de lange baan te worden geschoven. Politieke druk zal er meer

Aan alle echtgenoten van Nederland

**Gauw een
ZANKER-afwasmachine
kopen voordat de PvdA u
straks (wettelijk) verplicht
uw vrouw dagelijks bij de
afwas te helpen.**

Meer vrije tijd met
ZANKER
voor wassen, drogen,
strijken, afwassen.

Joh. de Wittlaan 11, Woerden Tel.: 03480-6741

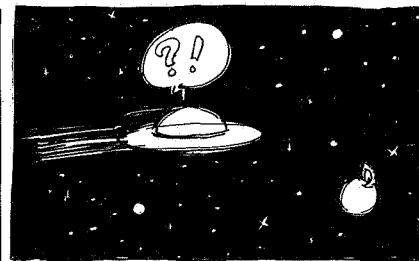
vaart achter moeten zetten!

En dan het energie- en waterverbruik! Het zou al een heel stuk helpen, wanneer op dit punt informatieve etikettering verplicht was, waardoor je zo zou kunnen zien welke huishoudapparaten het minste verbruiken. Nog beter zou het zijn als er fabrikage-voorschriften waren, zodat alle apparaten ontworpen zouden worden op een minimum-verbruik. Een kwestie van overheidsvoorschriften en dus van de politieke wil om die te maken.

De overheid zou ook de tariefstructuur van gas, water en elektriciteit eens onder de loupe kunnen nemen: als er een laag tarief is

voor een basishoeveelheid die iedereen redelijkerwijs echt nodig heeft met daarboven sterk oplopende tarieven, dan merkt degene die bedachtzaam omspringt met gaspit, kraan en lichtknop dat tenminste ook echt in zijn/haar huishoudportemonnee.

Die zelfde overheid zou ook veel meer geld beschikbaar kunnen stellen voor warmte-isolatie van woningen; of in de gesubsidiëerde woningbouw voor alle woningen zonne-boilers voorschrijven, zodat die door grotere produktie goedkoper kunnen worden en ook binnen het bereik komen van wie er een in zijn bestaande huis zou willen aanleg-

gen; of meer geld uittrekken voor openbaar vervoer; of . . . Vul maar in, er is een hele waslijst te maken van maatregelen die nog nodig zouden zijn voor een goed milieubeheer. En die maatregelen, al worden ze in het verre Den Haag geboren, hebben erg vaak betekenis óók voor 'milieubescherming thuis'.

Moet de milieubewuste huisman of huisvrouw dan maar moedeloos gaan zitten wachten, tot al die maatregelen genomen zijn? Allermint! Met wat inventiviteit valt er zelf een hoop te doen met wel degelijk effect en daarmee moeten we dapper doorgaan; maar er komt wat bij. Want de overheid mag iets aparts, buiten ons zelf lijken, de besluitvorming van die overheid (of dat nu rijk, provincie of gemeente is) berust toch op de opstelling van de betrokken politieke partijen en daar heeft iedereen wel degelijk mee te maken. Natuurlijk, eens in de zoveel jaar in het stembokje – en ook daar kan men milieubewust zijn een belangrijke rol laten spelen! –, maar daar hoeft het niet bij te blijven als alle milieubewuste politieke thuisblijvers er toe komen om zich ook eens te bemoeien met die politiek. Dáár moet druk uitgeoefend worden om de voorwaarden te scheppen voor echt milieubeheer, binnenshuis en daarbuiten. En dat is geen zaak van een handjevol politici, maar van ons allemaal!

Mr. I. Lambers-Hacquebard is lid van de Tweede Kamer voor D'66.